

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

2 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Zij wisten zich in hun weigering gesteund door het verzoek (door Nederlandse edelen) tot matiging van de kettervervolging / door de aanbieding van het Smeekschrift (in april 1566) 1
- Het politieke doel dat zij hiermee hadden was het ongedaan maken van de aantasting van hun privileges / het verkrijgen van meer zelfstandigheid tegenover het centrale gezag / het bewaken van de gewestelijke autonomie / het handhaven van de openbare orde 1
- Door deze actie nam de calvinistische activiteit in hun gewest toe, wat bijvoorbeeld blijkt uit de Beeldenstorm / de toename van het aantal hagenpreken 1

Opmerking

Alleen als in het antwoord op de laatste deelvraag een juist voorbeeld van calvinistische activiteit wordt genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend.

3 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Filips II wilde dat Alva de Opstand in de Nederlanden zou neerslaan, maar door het optreden van Alva verwierven de opstandelingen in alle gewesten sympathie / gingen de gewesten zich verenigen in hun afkeer van Alva, waardoor de opstandelingen juist sterker werden.

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2 Uit het antwoord moet blijken dat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • door het bankroet van het Spaanse Rijk de soldaten in het Spaanse leger hun soldij niet (meer op tijd) uitbetaald kregen, waardoor zij (in Brabant) gingen plunderen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • om een einde aan te maken aan deze plunderingen gingen de Nederlandse gewesten samenwerken in de Pacificatie van Gent 	1
5	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De inname van Antwerpen leidde tot de vlucht van kooplieden / ambachtslieden naar de Noordelijke Nederlanden (die in de Republiek bijdroegen aan de bloei van handel en nijverheid) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De inname van Antwerpen leidde tot de afsluiting van de Schelde / van de haven (waardoor de Republiek / Amsterdam minder concurrentie vanuit Antwerpen / de Zuidelijke Nederlanden ondervond) 	1
6	maximumscore 3 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De VOC maakt in de begintijd hoge kosten doordat er (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – overeenkomsten met lokale vorsten moeten worden gesloten (waarbij geschenken worden gegeven). – handelsposten gebouwd moeten worden. – oorlog gevoerd wordt met vijanden van de Republiek. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> • De politiek-militaire reden voor de Staten-Generaal is dat de VOC in Azië (namens de Staten-Generaal) strijdt tegen het Spaanse Rijk / bijdraagt aan de oorlogvoering van de Republiek / bijdraagt aan de verzwakking van het Spaanse Rijk 	1
7	maximumscore 2 Uit het antwoord moet blijken dat in de zeventiende eeuw de overzeese expansie gericht was op het vestigen van handelsposten / het handelskapitalisme / het vestigen van een wereldhandelssysteem, terwijl in de negentiende eeuw het modern imperialisme gericht was op het in bezit nemen van grotere gebieden / afzetmarkten en grondstoffen voor de industrie / het industriële kapitalisme.	

Vraag	Antwoord	Scores
8	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Dit schilderij past bij</p> <ul style="list-style-type: none"> • de moedernegotie, doordat er een graankoopman (die handeldrijft met de Oostzee) op wordt afgebeeld • het burgerlijk karakter (van het bestuur) van de Republiek, door de centrale plaats van de burger in het schilderij • de culturele bloei van de Republiek, doordat een burger een schilderij laat maken 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
9	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>bij 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gevangenneming van Belley als slaaf past bij 'de uitbouw van de Europese overheersing, met name in de vorm van plantagekoloniën en de daarmee verbonden de trans-Atlantische slavenhandel' (omdat hij als slaaf uit Afrika naar de plantages op Saint-Domingue wordt gevoerd) <p>bij 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zijn strijd voor democratische grondrechten past bij 'de democratische revoluties in westerse landen met als gevolg discussies over grondrechten' <p>bij 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De afschaffing van de slavernij door het Franse parlement past bij 'de opkomst van het abolitionisme' 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
10	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>De opvatting dat de beweging van hemellichamen met behulp van wetenschappelijk onderzoek te doorgronden is / dat uit wetenschappelijk onderzoek / bestudering van de natuurwetten de goddelijke rol kan worden achterhaald, past bij de rationele / empirische benadering van de Verlichting.</p>	